

بررسی های «فرهیختگان» نشان می دهد دانشگاه علمی- کاربردی در سال های اخیر روند نزولی را در پیش گرفته است

وقت تغییر در سازماندهی آموزش های مهارتی

زهره رضایی

روزنامه نگار

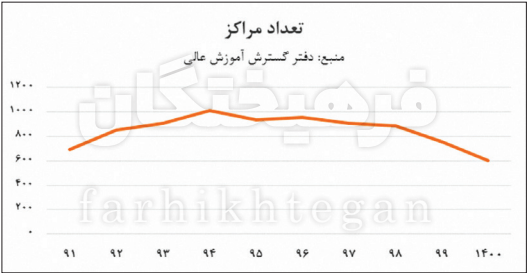
تنوع در زیرنظام های آموزش عالی کشور، شرایط مختلفی را پیش روی داوطلبانی

قرار می دهد که می خواهند تحصیلات آکادمیک داشته باشند. هرکدام از این زیرنظام ها شرایط خاص به خود را داشته و با هدف خاصی در راستای تربیت نیروی انسانی حرکت می کنند. دانشگاه علمی- کاربردی همان طور که از اسمش پیداست، از سال ۱۳۷۰ و با هدف ارتقا و انتقال دانش کار، ایجاد مهارت های شغلی، افزایش بهره وری، رشد استعدادهای بارز، ارتقای معلومات و تجارب

شاغلان، برقراری پیوند و هماهنگی میان آموزش و پژوهش کاربردی و تناسب و هماهنگی بین دانش و مهارت و کاربری تحولات جدید علوم و فنون در برنامه های آموزشی و پژوهشی کاربردی ایجاد شد، دانشگاهی که اساسنامه آن یک سال بعد با عنوان دانشگاه جامع تکنولوژی و در راستای فراهم کردن بسترهای مشارکت سازمان ها و دستگاه های اجرایی دولتی و غیردولتی برای تربیت

مراکز علمی- کاربردی: از اوج تا افول ظرف کمتر از ۱۰ سال

دانشگاه علمی- کاربردی علی رغم اینکه ماموریت مهمی برعهده داشت، اما امروز دامنه فعالیت آن هم از لحاظ کمی به شدت محدود شده است به طوری که در این مرکز نه تنها تعداد رشته های این دانشگاه نسبت به یک دهه گذشته با کاهش چشمگیری روبه رو شده ، بلکه بخش قابل توجهی از مراکز این دانشگاه هم در کشور تعطیل شده است. به عبارت دیگر ۱۶ سال پیش، نزدیک به ۳۰۰ مرکز علمی- کاربردی در استان های مختلف فعال بودند و در دوره هایی که تنها به رشد کمی دانشگاه ها در کشور توجه می شد، این میزان نزدیک به هزار و ۸۰۰ مرکز رسید، اما طرح ساماندهی آموزش عالی باعث شد عموم این مراکز فاقد اعتبار تشخیص داده شده و حالا کمتر از ۶۰۰ مرکز فعال وجود داشته باشد. هر سال خبرهای مختلفی از تعطیلی تعدادی از مراکز دانشگاه علمی- کاربردی در کشور منتشر شده است؛ به طوری که مردادماه ۹۸، خبر تعطیلی ۲۰ مرکز از ۲۰۰ مرکز مورد ارزیابی دانشگاه آن هم به دلیل عدم کسب استانداردهای لازم بار دیگر توجه ها را به این سمت جلب کرد؛ هرچند مسئولان این دانشگاه، رویکرد کیفی نگری را دلیل کاهش تعداد مراکز این دانشگاه عنوان می کنند، اما انتشار خبری مبنی بر واگذاری مراکز از این دانشگاه که وابسته به دستگاه هایی اجرایی بودند در سال ۹۶ نشان می دهد که این دانشگاه نتوانست در زمینه تامین نیروی انسانی مورد نیاز دستگاه ها فعالیت قابل قبولی داشته باشد؛ خبری که اجرای آن باعث شد تا امروز تعداد مراکز وابسته به این دانشگاه از ۷۰۰ مرکز در سطح کشور هم کمتر باشد. البته در این بین بخش قابل توجهی هم به دلیل عدم کسب استانداردهای لازم یا نبود دانشجوی کافی و عدم

خدا حافظی با دوسوم مدرسان دانشگاه

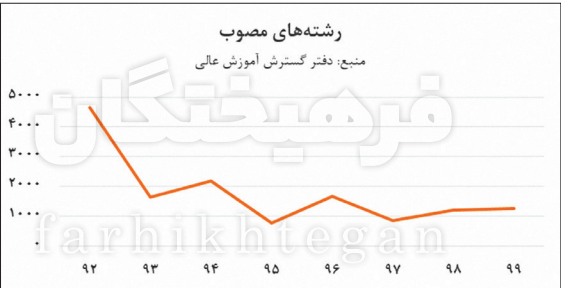
البته مشکلات دانشگاه علمی- کاربردی تنها به اینجا ختم نمی شود؛ چراکه یکی از انتقادهای جدی به این دانشگاه که بارها توسط دانشجویان به طرق مختلف مطرح شد و در دوران آموزش مجازی نیز شکل وخیم تری به خود گرفت، ناکارآمدی اساتید این دانشگاه و عدم مهارت های لازم برای تدریس دروس بود. مساله ای که خود مسئولان هم تا حد زیادی آن را قبول داشتند؛ چراکه خردادماه سال گذشت خبر تعدیل ۶۰ هزار مدرس منتشر شد. در این تعدیل که ذیل طرح ساماندهی مدرسان این دانشگاه اجرایی شد، از بین بیش از ۹۰ هزار مدرس علمی- کاربردی، حدود ۲۵ هزار نفر امکان همکاری را پیدا کردند. جالب اینجاست که رئیس این دانشگاه به جذب بدون ضابطه اساتید طی ۲۵ سال اعتراف کرد.

علمی- کاربردی ها در اشتغال فارغ التحصیلان موثر بودند؟

با اینکه در ماموریت این دانشگاه بحث توانمندسازی نیروی انسانی برای ورود به بازار کار مطرح شده است، اما حتی این دانشگاه هم نتوانست این مساله را تضمین کند و حالا بخش قابل توجهی از دانشجویانی که از این دانشگاه فارغ التحصیل می شوند، باید در شغلی مشغول به کار شوند که ارتباطی به رشته تحصیلی شان ندارد. مساله زمانی جالب می شود که بارها اعلام شده بود بخش قابل توجهی از دانشجویان این دانشگاه را شاغلان تشکیل می دهند، یعنی این دانشگاه صرفا در بحث توانمندسازی و آموزش های مهارتی آنها ورود می کند، اما حالا در این زمینه هم اثرش را از دست داده است. سال ۹۸، رئیس این دانشگاه اعلام کرده بود که ۹۴ درصد از ورودی های آن در سال جدید را غیرشاغلان تشکیل می دهند؛ این به آن معنی نیست که شاغلان هم تمایلی برای حضور در این دانشگاه ندارند. از طرف دیگر آمارهای مختلفی از میزان اشتغال فارغ التحصیلان این دانشگاه رسانه ای شده؛ به طوری که یک بار اعلام شد بیش از ۷۰ درصد از دانش آموختگان این دانشگاه شاغل هستند، رقمی که تا سال ۹۵ تنها ۲۰ درصد و در سال ۹۸ به ۳۸ درصد رسید. یعنی کمتر از ۴۰ درصد دانش آموختگان این دانشگاه توانسته بودند در رشته های خود، مشغول به کار شوند.

ظرفیت ها خالی ماند: تعداد رشته ها کم شد

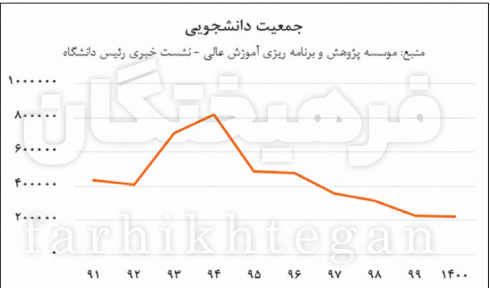
پر شدن صندلی دانشگاه ها طی چند سال اخیر به یکی از چالش های جدی تبدیل شده است، اما شرایط دانشگاه علمی- کاربردی در این زمینه به مراتب بدتر از دیگر زیرنظام های آموزش عالی است. با وجود اینکه مراکز این دانشگاه این امکان را دارند که ۳۰ درصد از جمعیت دانشجویی کشور را که حدود یک میلیون دانشجویی شود در حوزه مهارتی تربیت کنند، اما طبق اعلام مسئولان این دانشگاه ۷۵ درصد از ظرفیت های ایجاد شده در این مراکز خالی مانده! درست است که دانشجویان این دانشگاه نیز شهریه پرداز هستند و مسئولان افزایش هزینه ها را دلیل خالی ماندن ظرفیت های مانده، اما شهریه این دانشگاه آنقدری بالا نیست که بتواند دلیل اصلی قهر دانشجویان با مراکز علمی- کاربردی باشد. ظرفیت این دانشگاه در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ هم وضعیت خوبی نداشت و ۵۰ درصد ظرفیت مراکز علمی- کاربردی خالی مانده بود. به گفته امید، رئیس این دانشگاه حدود ۴۰۰ هزار ظرفیت ازسوی دانشگاه برای پذیرش دانشجویان در آن سال اعلام شد که کمتر از ۵۰ هزار دانشجوی ثبت نام کرده و وارد دانشگاه شدند. نه تنها رشته های بدون آزمون، بلکه پذیرش دانشجویان از طریق برگزاری آزمون هم نتوانست رغبتی در دانشجویان ایجاد کند؛ چراکه تعداد پذیرفته شدگان این دانشگاه در سال ۹۸ برای مقطع کاردانی آن هم از طریق برگزاری آزمون، تنها ۴۶ هزار و ۸۱ نفر بود، درحالی که ظرفیت پذیرش ۲۲۸ هزار و ۲۶ نفر اعلام شد، یعنی عملا ۷۲/۰۷ درصد ظرفیت خالی ماند. سال گذشته هم ۷۱/۹ درصد ظرفیت پذیرش از طریق آزمون برای مقطع کاردانی خالی مانده بود و همین روند در سال جاری هم تا دوام پیدا کرد. با نگاهی به کل جمعیت وارد شده به این دانشگاه اعم از کاردانی و

در مراکز این دانشگاه تدریس می شد، اما در سال ۹۷ بازم این میزان به زیر هزار و ۸۵۲ رشته رسید. در سال ۹۸ این میزان به هزار و ۲۰۲ و در سال گذشته به هزار و ۲۶۹ رشته رسید.

دانشجویان با مراکز دانشگاه علمی- کاربردی قهر کردند؟

با نگاهی به جمعیت دانشجویی این دانشگاه باید گفت داوطلبان ورود به مراکز آکادمیک در طول سال های گذشته، رغبت کمتری برای تحصیل در این دانشگاه دارند. درحالی که جالب اینجاست که اوایل سال ۹۸، رئیس این دانشگاه قانون برنامه ششم توسعه را ملاک قرار داده و از افزایش بیش از ۳۰۰ هزار نفری دانشجویان مراکز علمی- کاربردی برای سال ۹۹ خبر می دهد، هرچند این اتفاق رخ داده و جمعیت به ۳۱۵ هزار نفری رسید، اما چندان دوام نیاورد به طوری که جمعیت دانشجویی این دانشگاه در سال ۹۱، ۴۳۲ هزار و ۱۸۱ نفر بوده اما در سال گذشته تنها ۲۲۴ هزار و ۹۱۰ نفر دانشجوی داشته است. قطعاً در این میان ناکارآمدی مراکز این دانشگاه در دوران کرونا و مجازی شدن آموزش را نمی توان نادیده گرفت؛ چراکه افت اصلی جمعیت این دانشگاه نیز در همین بازه بوده است. در سال ۹۲، ۴۰۶ هزار و ۲۵۰ دانشجوی در این دانشگاه وجود داشت که این میزان در سال ۹۳ با افزایش چشمگیر به ۷۰۷ هزار و ۹۳۰ نفر رسید. البته این روند یک سال بعد هم ادامه داشت و این میزان به ۸۱۶ هزار و ۶۲۰ نفر رسید، اما یک سال بعد تعداد دانشجویان تقریباً نصف شد و به ۴۸۴ هزار و ۸۶۶ دانشجوی رسید. این جمعیت سال بعد هم ریزش داشت و به ۴۷۲ هزار و ۷۹۸ نفر رسید و از همان سال روند نزولی شروع شد به طوری که در سال ۹۷، تنها ۳۵۴ هزار و ۳۶۰ دانشجوی، سال ۹۸ به ۳۱۵ هزار و ۸۹۸ و سال گذشته نیز ۲۲۴ هزار و ۹۱۰ رسیده بود.

پیش از توسعه فکر تحول آموزش مهارتی باشید!

در راهی تکراری که نتیجه ای جز اتلاف وقت و انرژی ندارد، بهتر است شیوه های دیگری مدنظر قرار بگیرد. شاید بهترین راه هم ادغام این دانشگاه با یکی دیگر از زیرنظام های آموزش عالی به ویژه دانشگاه فنی و حرفه ای باشد، چراکه به نظر می رسد بسترهای این دانشگاه دیگر نمی تواند پاسخگوی نیاز دانشجویان باشد. به عبارت دیگر، اختصاص ساختمان های قدیمی برای راه اندازی مراکز علمی- کاربردی همیشه یکی از انتقادهای اصلی به این دانشگاه بوده و فعالان آموزش عالی و دانشجویان معتقدند مراکز این دانشگاه، حتی از مولفه های ابتدایی مورد نیاز یک دانشگاه هم بی بهره هستند، این مهم در کنار انتقادهای وارد شده به اساتید و زیرساخت های ناکافی آن در دوران همه گیری کرونا نشان داد که شاید تغییر مسیر این دانشگاه هم چندان غیرمعقول به نظر نیاید. با این حال باید منتظر ماند و دید وزارت علوم دولت سیزدهم می خواهد چه برنامه ای را برای این دانشگاه پیاده کند.

دوم شهریورماه امسال بود که زلفی گل به عنوان وزیر علوم پیشنهادی در جلسه علنی تشریح برنامه های خود در مجلس با تاکید بر اینکه باید آموزش های مهارتی را جدی بگیریم، گفته بود در این راستا دانشگاه های علمی- کاربردی مورد توجه ویژه ما خواهد بود که باید در کل کشور آنها را توسعه داد. هرچند در همین مدت حضور او در ساختمان وزارتخانه، هیچ خبری درباره چگونگی اجرای این برنامه به گوش نرسید، اما بد نیست مسئولان نظام آموزش عالی این مساله را مدنظر قرار دهند که دانشگاه علمی- کاربردی براساس آمارهایی که توسط مسئولان خود این دانشگاه منتشر شده، در مدت حیات خود حتی در برهه ای که بیش از هزار مرکز در سراسر کشور داشت، نتوانست کارنامه قابل قبولی را از خود به جای بگذارد و به نظر می رسد شیوه این دانشگاه در تربیت نیروی انسانی نیازمند اصلاح است. از این رو به نظر می رسد به جای توسعه کمی و کیفی دوباره این دانشگاه و قدم گذاشتن

برگزاری مزایده عمومی

سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در نظر دارد املاک مشروحه ذیل را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند. متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر در زمان اداری به نشانی های ذیل مراجعه نمایند:
تهران- انتهای بزرگراه ستاری (شمال) میدان دانشگاه- بلوار شهدای حصارک- سازمان مرکزی بلوک ۶ طبقه دوم حوزه املاک و مستغلات مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۲۳۴۷۹۱۶۲۰۳ و ۰۲۳۴۳۹۱۰۳۳۵۱ تماس حاصل فرمایند.
سایت حوزه عمرانی، املاک و مستغلات دانشگاه به نشانی: omran.iau.ac.ir قسمت مزایده و مناقصه

ردیف	موضوع	نشانی	پلاک ثبتی	میزان مالکیت	مساحت عرصه (مترمربع)	مساحت اعیان زیربنای کل (مترمربع)	کاربری	قدمت	قیمت پایه (ریال)	توضیحات
۱	فروش ساختمان واقع در تالش	تالش- بلوار نیایش- کوچه دانشگاه- روبه روی مدرسه راهنمایی فتح طولارود	۸/۲۵۶۱ ۸/۲۵۶۲ ۸/۳۰۳۲	شش دانگ	۱۲۷۳/۵	۱۸۲۰	مسکونی	حدود ۱۶ سال	۷۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	دو قطعه زمین متصل به هم، سه بر. قطعه اول دارای پنج بلوک ساختمانی ۱۵ واحدی با کاربری مسکونی، تراس، پارکینگ، اسکلت بتنی، گواهی پایان ساختمان. قطعه دوم دارای یک سوله با سقف سبک. فروش یکجا و با وضع موجود
۲	یک قطعه زمین فقیه محله شیروود- تنکابن	پانزده کیلومتری تنکابن- دوراهی لپاسر- روستای فقیه محله- جنب رودخانه تیروم	۲۸/۴۳	پنج دانگ	۳۹۴۰۵ (مساحت پنج دانگ متعلق به دانشگاه)	—	زراعی و مسکونی	—	۲۷۵,۸۳۵,۰۰۰,۰۰۰	پنج سهم مشاع از شش دانگ. تا عمق ۱۰۰ متر در داخل طرح هادی روستا. مابقی زراعی، واقع در ۲ کیلومتری دریا و با چشم انداز جنگل. فروش با وضع موجود

الف- میزان سپرده شرکت در مزایده ۲درصد قیمت پایه می باشد.

متقاضیان می توانند جهت دریافت اسناد مزایده و هماهنگی جهت بازدید از ملک و تحویل پاکات از تاریخ انتشار آخرین آگهی به مدت ۱۰ روز کاری به نشانی های فوق الذکر مراجعه نمایند.

ب- شرایط، محل و مهلت تحویل اسناد مزایده:

متقاضیان شرکت در مزایده می بایست پس از دریافت و تکمیل اسناد به همراه سپرده شرکت در مزایده به صورت فیش واریزی یا ضمانتنامه بانکی و همچنین قیمت پیشنهادی خود را به ترتیبی که در اسناد مزایده مقرر شده است در دو پاکت الف و ب که در بسته و لاک و مهر شده باشند، قرار داده و حداکثر تا پایان وقت اداری تعیین شده به دبیرخانه اداره امور کمیسیون معاملات سازمان مرکزی دانشگاه واقع در تهران انتهای بزرگراه شهید ستاری (شمال)، میدان دانشگاه، بلوار شهدای حصارک، سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، بلوک ۱ اداری، طبقه همکف، دبیرخانه سازمان مرکزی تحویل داده و رسید دریافت نمایند.

ج- دانشگاه آزاد اسلامی در قبول و رد یک یا کلیه پیشنهادها بدون ذکر دلیل مختار است و ضمناً هزینه درج آگهی برعهده برنده مزایده خواهد بود.

امور عمرانی، املاک و مستغلات